

**Роль адміністративно-
процедурного законодавства
для належної реалізації та
захисту прав громадян**

*Андрій Школик,
Юридичний факультет
Львівського університету*

Адміністративно
Процедурний
Кодекс

КОЛЕКТИВ АВТОРІВ:
СТУДЕНТИ 5 КУРСУ БАЖАЮТЬ
СОЛОДКОГО ПРОЧИТАННЯ

Нормативно-правові акти України, що містять **окремі елементи** регулювання адміністративної процедури

- “загальний” закон “Про звернення громадян”, п.2 ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства
- рамкові закони: “Про адміністративні послуги”, “Про основи державного контролю (нагляду) у сфері господарської діяльності”
- спеціальні закони: Податковий кодекс, закон “Про регулювання містобудівної діяльності”
- Постанови Кабінету Міністрів України та накази міністерств (затверджені положення, порядки, правила та ін.)
- Регламенти органів місцевого самоврядування та інші локальні акти

Недоліки існуючого стану відсутності загального закону “Про адміністративну процедуру”

- Необгрунтовані відмінності нормативно-правових актів, що містять процедурні норми:
 - для різних сфер публічного адміністрування,
 - для різних органів
 - для окремих адміністративно-територіальних одиниць
- Наявність прогалів у спеціальних та локальних нормативно-правових актах
- Невідповідність сучасним європейським стандартам прав людини і громадянина
- Незрозумілість багатьох процедур для громадян та суб'єктів господарювання – недовіра до влади

Переваги загального закону “Про адміністративну процедуру”

- Запровадження порядку і послідовності в діяльності публічної адміністрації, включаючи місцеве самоврядування
- Встановлення мінімальних стандартів для усіх органів, які може бути за необхідності модифіковано в окремих сферах
- Вигідність для громадян та бізнесу, які знають загальні “правила гри”
- Розширення процедурних прав громадян у відносинах з публічною адміністрацією
- Вигідність для публічних службовців, які обґрунтовують свої дії дотриманням процедурних правил

Основні новації проекту Закону “Про адміністративну процедуру”

- Розширений (у порівнянні з КАС) перелік принципів адміністративної процедури, включаючи офіційність та ефективність, та їх тлумачення
- Регулювання відводу та самовідводу посадової особи адміністративного органу
- Окремий статус заінтересованих осіб, яких адміністративний орган повинен повідомити про початок провадження
- Письмове провадження – основна форма, але у певних випадках повинно проводитись слухання

Основні новації проекту ЗАП (продовження)

- Набрання чинності адміністративним актом з моменту його доведення до відома приватної особи
- Обґрунтування адміністративного акта
- Правила відкликання правомірного адміністративного акта
- Детальна регламентація адміністративного оскарження
- Базова регламентація примусового виконання адміністративного акта

Ризики, пов'язані із прийняттям загального закону “Про адміністративну процедуру”

- Можливість виникнення **колізій** між нормами загального, рамкових та спеціальних законів
- Не виключається **надмірний формалізм** в діяльності публічної адміністрації (але для його подолання необхідно застосовувати *принципи* адміністративної процедури, наприклад, виправданого строку)
- Потенційне **зменшення ефективності** (менша можливість застосувати сучасні технології менеджменту) через звуження сфери адміністративного розсуду